

Rada Gminy Marianowo

Wpłynęło dnia 27.04 Nr 1
2025

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI

**Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania
Przemocy Domowej
w Gminie Marianowo w 2024 roku**

Opracowała:

Natalia Borowska

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca współpracę celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest kształtowanie lokalnych działań w tym zakresie tak, aby zmniejszyć skalę problemu przemocy domowej na terenie gminy, wzmocnić ochronę osób doznających przemocy i zakres oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, a także wzmacniać kompetencje osób zajmujących się problemem przemocy domowej na danym terenie. Zespół Interdyscyplinarny powinien realizować zadania wynikające z gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Zadaniem członków zespołu jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, które na terenie gminy te zadania realizują.

Według art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań tych należą w szczególności: diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”, przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym, składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Zespół Interdyscyplinarny został utworzony przez Wójta Gminy Marianowo zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw. W skład zespołu powołani zostali przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi także kuratorzy sądowi jak również przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny w Marianowie funkcjonuje w oparciu o:

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta"
- Uchwałę nr LIV/300/2023 Rady Gminy Marianowo z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Marianowo

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego zmieniał się kilkakrotnie w roku 2024. Zmiany nastąpiły z uwagi na wymianę reprezentantów podmiotu zgłaszającego kandydata. Obecnie członkami Zespołu Interdyscyplinarnego są:

- Natalia Borowska - przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
- Anna Wielopolska - przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Piotr Cybulski - przedstawiciel Posterunku Policji
- Wiesława Chełstowska - przedstawiciel Szkoły Podstawowej
- Barbara Nowak - przedstawiciel Szkoły Podstawowej
- Agnieszka Sala – przedstawiciel Niepublicznej szkoły Podstawowej
- Beata Pełka - przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
- Tomasz Lisowski - przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej
- Dagmara Miłek - przedstawiciel Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Ogólne posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2024 roku odbyło się 6 posiedzeń ogólnych zespołu. Podczas których przedstawiono sprawozdanie z funkcjonowania zespołu w 2023 roku, omówiono zadania poszczególnych podmiotów w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, ustalono potrzeby w zakresie podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny działań w tym działań profilaktycznych, omówiono zalecenia pokontrolne z kontroli problemowej w GOPS, omówiono szkolenia realizowane przez Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 r.: utworzono 7 grup diagnostyczno-pomocowych, kontynuowano pracę 3 grup roboczych z poprzednich lat.

W każdej rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” członkowie grup diagnostyczno-pomocowych opracowali plany pomocy rodzinie. W gminie Marianowo procedurą „Niebieskie Karty” w 2024 r., objęto 10 rodzin. Realizacja planu pomocy jest podstawą do zakończenia działań w ramach procedury. Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują i diagnozują zjawisko przemocy na terenie gminy Marianowo. Podejmują interwencje w środowisku i przekazują kompleksowo informacje na temat możliwości wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy.

Gmina Marianowo, oferuje bezpłatną pomoc psychologiczną oraz pomoc instruktora i terapeuty uzależnień w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym. Ze wsparcia psychologa i terapeuty

korzystają również osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty”. W 2024 r. pracownicy socjalni skierowali do instruktora i terapeuty uzależnień 9 osób. Natomiast wsparciem psychologa było objętych 7 rodzin w których jest prowadzona procedura „Niebieskie Karty”. Pomoc była świadczona w formie konsultacji indywidualnych. Do najczęstszych form udzielanej pomocy należały: motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia psychologicznego, indywidualna terapia krótkoterminowa, praca nad nawrotami picia, poradnictwo, psychoedukacja a w niektórych przypadkach diagnoza uzależnienia.

W stosunku do osób stosujących przemoc domową grupy diagnostyczno-pomocowe podejmowały następujące działania: prowadzono rozmowy motywujące do zmiany zachowań, informowano o konsekwencjach stosowania przemocy, motywowano do udziału w terapii i zajęciach korekcyjno-edukacyjnych, wskazywano ośrodki terapii uzależnień na terenie województwa zachodniopomorskiego, kierowano do psychologa. W 2024 r. pracownicy socjalni 3 razy występowali z wnioskiem do Zespołu Interdyscyplinarnego o skierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy domowej oraz do programu psychologiczno-terapeutycznego. Pracownicy socjalni w 1 przypadku złożyli zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa zgodnie z art. 207 §1 k.k. do Prokuratury Rejonowej w Stargardzie.

Procedura „Niebieskie Karty” jest regulowana przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 6 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870). Celem nadrzędnym procedury „Niebieskie Karty” jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej, a następnie doprowadzenie do zatrzymania samej przemocy. Działania z tym związane podejmowane są przez różne podmioty, jednakże sama realizacja procedury wiąże się z trudną i wymagającą pracą osób, wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.

Formularz „Niebieskie Karty – A” wypełniany jest przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9a ust. 11-11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, czyli:

- przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
- przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- przedstawicieli Policji
- przedstawicieli oświaty
- ochrony zdrowia
- żandarmerii wojskowej

Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu. Grupa diagnostyczno-pomocowa przekazuje do zespołu interdyscyplinarnego protokół, nie później niż 7 dni roboczych od dnia

sporządzenia. Po zakończeniu procedury grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania monitorujące o których mowa w art. 9h ust.3 ustawy. O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze w tym osobę doznającą przemocy oraz osobę stosującą przemoc. Zakończenie procedury następuje w przypadku:

- ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W gminie Marianowo procedurą „Niebieskie Karty” w 2024 r., objęto 10 rodzin. Zebrane dane pokazują, że 7 procedur było wszczętych w 2024 roku, natomiast pozostałe procedury były wszczęte w latach poprzednich i kontynuowane przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2024 roku podobnie jak w latach poprzednich, głównym podmiotem wszczynającym procedurę była policja, która podejmowała działania interwencyjne. W drugiej kolejności procedura była wszczynana przez pracowników socjalnych.

PODMIOTY WSZCZYNAJĄCE PROCEDURĘ NIEBIESKIEJ KARTY W 2024 ROKU					
POLICJA	JEDNOSTKA ORGANIZACJI POMOCY SPOŁECZNEJ	OŚWIATA	OCHRONA ZDROWIA	GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	ŻANDARMERIA WOJSKOWA
8	2	0	0	0	0

Zespół Interdyscyplinarny w 2024 r. powołał 7 grup diagnostyczno-pomocowych. Podczas posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, dokonuje się analizy w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej. We współpracy z osobą doznającą przemocy domowej opracowuje się indywidualny plan pomocy albo rozstrzyga o braku zasadności podejmowania działań. Na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej nie zaprasza się małoletniego. Niestawiennictwo osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą nie wstrzymuje prac grup diagnostyczno-pomocowych. Członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej spotykają się po raz kolejny w innym terminie, a na posiedzenie wzywają osobę wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 roku zorganizowali łącznie 88 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych na rzecz osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.

Dominującą formą przemocy występującą w rodzinach w 2024 roku była przemoc psychiczna, w drugiej kolejności przemoc ekonomiczna. Wśród osób doznających przemocy dominują kobiety oraz dzieci, mężczyźni stanowią niewielką grupę osób doświadczających przemocy. Nowelizacja ustawy

w 2023 r. uregulowała status małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej. Według ustawy każdy małoletni jest traktowany jako osoba doznająca przemocy domowej. W gminie Marianowo, w 2024 roku 8 dzieci zostało wskazanych jako osoby doświadczające przemocy psychicznej, natomiast 2 dzieci doświadczyło bezpośrednio przemocy fizycznej ze strony osób najbliższych.

Wśród osób stosujących przemoc domową dominują mężczyźni, z otrzymanych formularzy „Niebieskie Karty – A” wynika, że w grupie osób stosujących przemoc 4 osoby były pod wpływem alkoholu w trakcie interwencji policji. Zgromadzone dane pokazują, że większość osób stosujących przemoc to osoby nie pracujące, nie korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej praca z osobą stosującą przemoc leży w szczególności po stronie funkcjonariusza policji. Celem podejmowanych działań jest rozwiązanie problemu przemocy. Nie jest to możliwe bez intensywnej pracy z osobą stosującą przemoc. Niestety wielu sprawców odmawia współpracy często zaprzeczając występowaniu problemu.

Działania realizowane w 2024 r. przez Zespół Interdyscyplinarny na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej były zbieżne z celami szczegółowymi Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Stanowiły także odpowiedź na lokalne potrzeby, które zdiagnozowano m.in. w trakcie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty”. Zsynchronizowane działania wielu instytucji, ich oferta pomocowa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej była wielopłaszczyznowa i adekwatna do potrzeb. W dalszym ciągu występuje potrzeba kontynuacji działań szkoleniowych, a co za tym idzie umożliwienie przedstawicielom służb doskonalenia kompetencji miękkich, m.in. umiejętności psychologicznych z zakresu komunikacji interpersonalnej, umiejętności motywowania do zmiany. Wskazane jest także aktualizowanie wiedzy z zakresu procedur interwencyjnych, przepisów prawnych. Powyższe zwiększy prawdopodobieństwo tego, że przedstawiciele służb zaangażowanych w prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” będą realizowali swoje obowiązki na wysokim poziomie, a osoby uwiękane w przemoc skorzystają z dostępnej oferty pomocowej. Praca z rodzinami uwiękanymi w przemoc należy do zadań bardzo trudnych i emocjonalnie obciążających. Dlatego też interdyscyplinarne podejście do przemocy daje poczucie skuteczności, kompetencji, że wykorzystało się wszystkie możliwości, jakie gmina posiada, a zaplanowana wspólna, profesjonalna pomoc przyniesie lepsze rezultaty. Osoby doznające przemocy potrzebują najczęściej pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, medycznej, a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji, gdyż żadna z nich nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązania wszystkich problemów rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego
w Marianowie
Natalia Borowska
Natalia Borowska